

gemeente
Het Hogeland

Raadsvoorstel

Onderwerp: Begroting Volkskredietbank Noord-Oost Groningen

Datum: 1 juli 2020

Agendapunt: 11

Behandeling: Consultatie/zienswijze

Portefeuille-

houder(s): Wethouder M. de Visser

Steller: Tjakkelen Nipperus t.nipperus@hethogeland.nl

Zaaknummer: Z.HHL.021117

1. Samenvatting

Van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen hebben wij het jaarverslag 2019, het Toekomstplan 2021—2024 en de Ontwerpbegroting 2021 ontvangen. In de jaarstukken 2019 wordt verantwoording afgelegd over de (financiële) resultaten en doelstellingen zoals die zijn opgenomen in het beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening. Het Toekomstplan dient als inhoudelijke onderbouwing voor de ontwerpbegroting 2021 en geeft een doorkijk naar de ontwikkelingen voor de komende jaren. In de Ontwerpbegroting 2021 is gekozen om te gaan werken met een kernpakket en een keuzepakket. In de ontwerpbegroting zijn ook de financiële gevolgen verwerkt. De wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) biedt aan de GR deelnemende gemeenten de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen de jaarstukken en een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting.

Het college heeft kennisgenomen van de jaarstukken 2019, het Toekomstplan 2021-2024 en de Ontwerpbegroting 2021 en de ontwerpbegroting van de GR Volkskredietbank Noord-Oost Groningen (GR VKB). De kosten van de schuldhulpverlening in 2019 zijn nagenoeg gelijk aan de begroting. Het verschil bedraagt +0,9% en is daarmee verwaarloosbaar. In het jaar 2021 zal de bijdrage aan de VKB voor de gemeente Het Hogeland heel licht gaan stijgen met € 2.000 naar € 321.900.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van het Jaarstukken en geen bezwaar in te dienen over de Jaarstukken 2019 van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen;
2. Kennis te nemen van het Toekomstplan 2021-2024;
3. Kennis te nemen van de Ontwerpbegroting en geen zienswijze in te dienen over de Ontwerpbegroting 2021 van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen.

3. Inleiding

De gemeente Het Hogeland heeft de professionele schuldhulpverlening ondergebracht bij de GKB in Groningen middels een dienstverleningsovereenkomst voor het grondgebied van voormalig Bedum, De Marne en Winsum. Voor de schuldhulpverlening van de inwoners van voormalig Eemsmond maakt Het Hogeland gebruik van de diensten van de VKB in Appingedam.

De Volkskredietbank (VKB) voert in Noord-Oost Groningen voor zeven gemeenten te weten Appingedam, Delfzijl, Het Hogeland (voorheen Eemsmond), Loppersum, Oldambt, Pekela en Veendam, de schuldhelpverlening uit op grond van een Gemeenschappelijke Regeling (GR). Het college van de gemeente Westerwolde heeft begin mei 2019 besloten om uit te treden uit de GR VKB met ingang van 1 januari 2020. In de jaarstukken 2019 is Westerwolde nog vermeld. In de begroting 2021 is deze gemeente niet meer meegenomen.

Bijgaand treft u de jaarstukken 2019, het Toekomstplan 2021-2024 en de Ontwerpbegroting 2021 van de Volkskredietbank aan.

4. Wettelijk of beleidskader

Elk jaar wordt door de VKB verantwoording afgelegd met een jaarverslag en een jaarrekening. De raden kunnen instemmen met het jaarverslag en de jaarrekening of bezwaar aantekenen. Naast de Jaarstukken 2019 zijn tevens het Toekomstplan 2021-2024 en de Ontwerpbegroting 2021 door het algemeen bestuur (AB) aangeboden aan de gemeenten.

Het AB van de VKB heeft de stukken op 23 maart 2020 in concept vastgesteld. De gemeente kan eventuele bezwaren en of zienswijzen schriftelijk kenbaar maken bij het AB. Deze bezwaren en of zienswijzen worden betrokken bij de definitieve vaststelling van de jaarstukken door het AB op 2 juli 2020. Omdat de raadsbehandeling in de gemeente Het Hogeland op 1 juli 2020 zal plaatsvinden, kan het raadsbesluit van Het Hogeland nog voor de AB vergadering worden toegezonden.

5. Toelichting

Jaarstukken 2019

De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag en de jaarrekening. Een aantal zaken uit het jaar 2019 worden hieronder nader belicht.

1. Jaarverslag 2019 geeft een duidelijk beeld van de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen

Het jaarverslag en de jaarrekening 2019 geven een helder beeld van de activiteiten en financiën van de VKB. De jaarrekening is door accountantsorganisatie HZG voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring voor zowel de getrouwheid als rechtmatigheid. De gemeentelijke bijdrage voor Het Hogeland is in 2019 € 319.901. Dit € 2.901 hoger dan begroot. Het saldo wordt veroorzaakt door een hogere productafname.

2. Jaarstukken geven inzicht in voortgang beleidsplan schuldhelpverlening 2016-2019

De gemeenteraden van de aan de GR deelnemende gemeenten hebben in 2016 het vierjarig beleidsplan vastgesteld. De vier doelstellingen en de behaalde resultaten voor het jaar 2019 worden hieronder nader toegelicht.

a. Voorkomen van schulden

De doelstelling was dat het aantal deelnemers aan preventieve activiteiten in 2019 toeneemt met 11 procent ten opzichte van 2014. Met preventie-activiteiten zijn in 2019 totaal 869 personen bereikt. In 2014 werden 973 personen bereikt. Op basis van deze aantallen is er sprake van een daling van 10,7% ten opzichte van 2014. Naast de preventieactiviteiten heeft de VKB ingezet op training van de professionals in vroegsignalering en draagt het product budgetcoaching bij aan preventie. In totaal hebben 268 cliënten gebruik gemaakt van het product budgetcoaching. Het is volgens de VKB niet

met zekerheid vast te stellen of de doelstelling van een toename van 11% ten opzichte van 2014 is gehaald.

b. Duurzame resultaten

Integrale schuldhulpverlening met aandacht voor het vergroten van de financiële zelfredzaamheid levert een langdurig resultaat en verkleint de kans op recidive. De doelstelling was dat het gemiddelde recidivepercentage ten hoogste toeneemt tot 10%. In 2019 ligt het aantal recidive op 59 personen, dit is 2,9%. Dit is een goed resultaat.

c. Bevorderen participatie

Het vergroten van de financiële zelfredzaamheid en het oplossen of beheersbaar maken van de schulden zorgen ervoor dat de financiële situatie geen belemmering meer vormt voor de burger om actief deel te nemen aan de samenleving.

Voor 2019 zijn de te behalen doelstellingen als volgt omschreven:

1. Het aantal burgers dat binnen de schuldhulpverlening een oplossing voor de schulden krijgt aangeboden groeit vanaf 2016 jaarlijks.
2. Het aantal crisissituaties dat wordt afgewend neemt vanaf 2016 jaarlijks toe.

In 2019 kregen 668 inwoners een oplossing voor de schulden aangeboden. Afgezet tegen het totaal aantal inwoners dat in budgetbeheer of een schuldregeling zit (1.389), heeft 48,1% een oplossing voor de schulden. In 2016 bedroeg dit percentage nog 54,1%. Op dit onderdeel is de doelstelling niet gehaald.

Van een crisissituatie is sprake bij een dreigende woningontuiming, afsluiting elektra / gas / water of royerling ziektekostenverzekering. In 2019 waren er 56 aanmeldingen waarbij er sprake was van een crisissituatie. Daarvan werden er 47 (83,8%) afgewend. In 2016 werd in 66,7 % van de gevallen een crisis afgewend. Hier is de doelstelling behaald.

De groei van het aantal inwoners met een oplossing voor schulden is niet gehaald en de groei van het aantal afgewende crisissituaties is wel gehaald, kortom de doelstellingen zijn deels gehaald.

d. Voorkomen van maatschappelijke kosten

Een investering in integrale schuldhulpverlening voorkomt hoge maatschappelijke kosten zoals de kosten voor huisuitzetting, herhuisvesting, maatschappelijke opvang, extra beroep op bijstand en afsluiting energie. De verhouding tussen de kosten en de baten van schuldhulpverlening is in 2019 minimaal 1,5 (iedere euro die in schuldhulpverlening wordt geïnvesteerd, levert minstens € 1,50 aan kostenbesparing op). Het totaalbedrag aan kosten van schuldhulpverlening bedraagt € 2.545.750,-. Daar staat een bedrag aan baten van € 4.446.000,- tegenover. De kosten-baten verhouding is daarmee 1,75. Dit betekent dat elke euro die gemeenten besteden aan schuldhulpverlening, op andere terreinen leidt tot een kostenbesparing van minstens € 1,75. De doelstelling van een kosten-baten verhouding van minimaal 1,5 is gehaald. Daarbij moet worden opgemerkt dat woningcoöperaties, energieleveranciers, ziektekostenverzekeraars en andere schuldeisers niet meebetalen aan de schuldhulpverlening maar wel minder incassokosten hebben door de inzet van professionele schuldhulpverlening. Dit levert deze organisaties ook rendement op wat niet is meegenomen in deze berekening.

3. Financieel resultaat VKB

In 2019 was begroot dat de bijdrage van de gemeente Het Hogeland aan de VKB in totaal € 317.000 zou bedragen. In werkelijkheid is de realisatie uitgekomen op een bedrag van € 319.901. Dit is vooral veroorzaakt door een hogere productafname.

De totale exploitatiebijdrage van de VKB over 2018 bedraagt € 295.788. Er was € 340.000,- begroot. De vermindering van de exploitatiebijdrage wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere productafname en door het afnemen van de lasten als gevolg van adequate kostenbeheersing.

Advies Jaarstukken 2019:

Uw college wordt geadviseerd de Jaarstukken 2019 ter kennisgeving aan te nemen, geen bezwaar in te dienen en deze aan de gemeenteraad ter kennisname aan te bieden.

Het Toekomstplan 2021-2024

Het toekomstplan dient als inhoudelijke onderbouwing bij de ontwerpbegroting 2021 en geeft een doorkijk naar de jaren daarna. De indicatieve kostenraming en de cijfer aantallen in het toekomstplan zijn waar relevant voor 2021 in de Ontwerpbegroting opgenomen.

Er is een doorlichting gedaan op de bedrijfsvoering en de financiering. Daarnaast is er gekeken naar de inhoud van de dienstverlening en naar de wijze waarop de VKB betrokken kan zijn bij het bredere sociaal domein. De volgende besluiten in het Toekomstplan liggen ten grondslag aan de Ontwerpbegroting 2021:

- Alle dienstverlening van de VKB is in de begroting als product herkenbaar
- De VKB werkt in 2021 met trajecten in een kernpakket en een keuzepakket
- Samenwerking tussen GR-gemeenten en de VKB met betrekking tot de inzet in de gemeentelijke toegang / pilots / vroegsignalering wordt door GR-gemeenten voor 2021 afzonderlijk middels een dienstverleningsovereenkomst (DVO) geregeld conform de huidige financieringssystematiek
- Dienstverlening aan gemeentelijke toegang / pilots / vroegsignalering wordt in 2021 apart bekostigd door de betreffende gemeente
- In 2021 blijft de afdeling Beschermingsbewind op maximaal het huidige aantal fte. Het aantal uren bewindvoering per dossier is gelijk aan het door het Rijk bepaalde aantal uren
- Bewindvoering zit in het keuzepakket van de VKB

Ontwerpbegroting 2021

In de dienstverlening van de VKB is ervoor gekozen om af te stappen van het basispakket en pluspakket. Hiervoor in de plaats is gekozen voor een kernpakket en een keuzepakket. Een keuzepakket wordt per deelnemende gemeente nader uitgewerkt in een dienstverleningsovereenkomst. In 2020 zal worden gewerkt aan de ontwikkeling van een klantvisie met de daarbij behorende keuzes over communicatie en inrichting van ondersteunende systemen zoals telefonie en ICT. De gevolgen hiervan zijn nog niet opgenomen in deze ontwerpbegroting.

In de ontwerpbegroting 2021 zijn ook de financiële gevolgen verwerkt. Voor de gemeente Het Hogeland betekent dit een vergelijkbare bijdrage aan de GR ten opzichte van 2019, te weten € 321.900, een stijging van € 2.000.

Hierbij dient wel de volgende kanttekening te worden geplaatst. In de Ontwerpbegroting 2021 is geen rekening gehouden met de huidige economische ontwikkelingen. De Ontwerpbegroting 2021 is opgesteld eind 2019 begin 2020 toen er nog geen sprake was van de Coronacrisis. Deze crisis heeft ernstige gevolgen voor onze economie en zal zorgen voor een toename van inwoners met schulden. Het is goed om hier in de gemeentelijke begroting wel rekening mee te houden.

Advies ontwerpbegroting 2021:

Kennisnemen van de Ontwerpbegroting en de raad voor te stellen geen zienswijze in te dienen over de Ontwerpbegroting 2021 van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen.

6. Financiële gevolgen

Jaarstukken 2019:

De bijdrage 2019 van Het Hogeland aan de VKB bedraagt € 319.901 en is volledig verantwoord in de jaarrekening 2019 van Het Hogeland. De jaarrekening van de GR VKB heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019 van Het Hogeland.

Ontwerpbegroting 2021:

Krachtens de Ontwerpbegroting 2021 bedragen de totale kosten van schuldhelpverlening door de VKB voor Het Hogeland € 321.900. De bijdrage is opgenomen in de meerjarenbegroting van Het Hogeland.

7. Communicatie

Na bespreking door de raad de het bestuur van de VKB informeren per brief.

Bijlage(n):

1. Aanbiedingsbrief van 31 maart 2020
2. Jaarstukken 2019 VKB Noord-Oost Groningen
3. Toekomstplan 2021-2024
4. Ontwerpbegroting 2021

Winsum, 9 juni 2020

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding